

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	รูปแบบการเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของ เกษตรกรจังหวัดพิษณุโลก ประเทศไทย	
ผู้เขียน ปริญญา	นางสิรินทร์ สิมารักษ์ วิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ส่งเสริมการเกษตรและพัฒนาชนบท)	
คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รศ.ดร.สุรพล เศรษฐบุตร	อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
	ศ.ดร.พงษ์ศักดิ์ อังกสิทธิ์	อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
	รศ.ดร.วาทศน์ อินทร์คัมพร	อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
	รศ.ดร.อวรณ์ โอภาสพัฒนกิจ	อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
	บทคัดย่อ	

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ค้นหารูปแบบการเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการนำไปปฏิบัติของเกษตรกรในจังหวัดพิษณุโลกประเทศไทย 2) พัฒนารูปแบบการเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่มีความเหมาะสมกับเกษตรกรในจังหวัดพิษณุโลก ประเทศไทย และ 3) ตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของรูปแบบการเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกรในจังหวัดพิษณุโลก ประเทศไทย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์การเกษตรจังหวัดพิษณุโลก จำนวน 326 คน รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ และค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ห้อยประกอบเชิงยืนยัน ได้แก่ ค่าไคสแคว์ ค่าจีเอฟไอ ค่าเอจีเอฟไอ และค่าอาร์เอ็มอาร์ เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของรูปแบบการเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกรจังหวัดพิษณุโลก ประเทศไทย การศึกษาเชิงคุณภาพใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก กับเกษตรกรต้นแบบในจังหวัดพิษณุโลก จำนวน 18 คน และใช้การทำสนทนากลุ่มย่อย กับบุคลากรในหน่วยงานที่ส่งเสริมสนับสนุนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่เกษตรกร จาก 14 หน่วยงาน หน่วยงานละ 2 คน รวมทั้งสิ้น 28 คน

ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกรจังหวัดพิษณุโลก ประกอบไปด้วยองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) บริบทและภูมิหลังของเกษตรกร 2) เนื้อหาสาระปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 3) กระบวนการเรียนรู้ 4) องค์ประกอบและปัจจัยเกื้อหนุน 5) ผลการเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยองค์ประกอบทั้ง 4 องค์ประกอบ ได้แก่ บริบทและภูมิหลังด้านเจตคติ เนื้อหาสาระปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กระบวนการเรียนรู้ และองค์ประกอบ/ปัจจัยเกื้อหนุน มีอิทธิพลต่อ องค์ประกอบที่ 5 คือผลการเรียนรู้ของเกษตรกร นั่นคือการวิจัยในครั้งนี้ได้ใช้ผลลัพธ์เป็นฐานนำไปสู่องค์ประกอบที่เป็นปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยองค์ประกอบทั้ง 5 ในรูปแบบการเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญทั้งหมดในการเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกร ซึ่งองค์ประกอบในเรื่องของกระบวนการเรียนรู้ของเกษตรกรมีผลต่อการเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากที่สุด นั่นหมายถึง การเรียนรู้ของเกษตรกรขึ้นอยู่กับ การสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่ดีให้แก่เกษตรกร รองลงมาคือ องค์ประกอบและปัจจัยเกื้อหนุนการเรียนรู้ของเกษตรกร เนื่องจาก หน่วยงานของภาครัฐต้องให้การสนับสนุนอย่างจริงจังและต่อเนื่องทั้งทางด้านบุคลากรและงบประมาณ ส่วนเนื้อหาสาระของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนั้น จากการวิจัยพบว่ามีความสำคัญเท่ากับ ทักษะของเกษตรกรในด้านองค์ประกอบและภูมิหลังของเกษตรกร ขยายความได้ว่าเกษตรกรเข้าใจและนำความรู้ไปปฏิบัติมากที่สุดคือความมีเหตุมีผลและเงื่อนไขความรู้ เนื่องจากเนื้อหาสาระของทั้งสององค์ประกอบมีเนื้อหาสาระที่เข้าใจได้ง่ายและสามารถยกตัวอย่างให้เห็นออกมาในลักษณะของกิจกรรมได้อย่างชัดเจน และการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางปฏิบัตินั้นเกษตรกรควรมีความตระหนักต่อหลักคำสอนของศาสนาอย่างเคร่งครัดนั่นเอง

จากผลการวิจัยผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้คือ การส่งเสริมให้เกษตรกรเกิดการเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต้องคำนึงถึงหลักการเรียนรู้และแนวทางในการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นขั้นตอน โดยหน่วยงานที่รับผิดชอบในการส่งเสริมความรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่เกษตรกรดำเนินการคัดเลือกเกษตรกรที่นำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติมาสร้างเป็นศูนย์เรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงประจำตำบลทุกตำบล เพื่อให้เกษตรกรสามารถแลกเปลี่ยนและถ่ายทอดประสบการณ์ตรงระหว่างเกษตรกรกับเกษตรกรด้วยกันเองในพื้นที่ของตนเอง โดย

หน่วยงานของรัฐต้องให้การสนับสนุนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง มีการกำหนดเป็นนโยบายของประเทศอย่างต่อเนื่อง เพื่อสนับสนุนการทำงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมในการส่งเสริมปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเป็นรูปธรรม โดยให้ความสำคัญต่อการแปลงแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงออกมาเป็นกิจกรรมทางการเกษตรอย่างชัดเจน ด้วยการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมทั้งระหว่างเกษตรกรด้วยกันเอง เกษตรกรกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริม และเกษตรกรกับหน่วยงานที่ให้การสนับสนุนด้านนโยบาย ทำให้เกษตรกรเกิดการเรียนรู้ในรูปแบบที่เรียกว่า เป็นการเรียนรู้โดยอาศัยประสบการณ์ ซึ่งเป็นการเรียนรู้ด้วยตัวเองอย่างต่อเนื่อง

Thesis Title	Learning Model on Sufficiency Economy Philosophy for Farmers in Phitsanulok Province, Thailand	
Author	Mrs. Sirin Simarak	
Degree	Doctor of Philosophy (Agricultural Extension and Rural Development)	
Thesis Advisory Committee	Assoc. Prof. Dr. Suraphol Sreshthaputra	Advisor
	Prof. Dr. Pongsak Angkasith	Co-advisor
	Assoc. Prof. Dr. Wallratat Intaruccomporn	Co-advisor
	Assoc. Prof. Dr. Avorn Opatpatanakit	Co-advisor

ABSTRACT

The objectives of this research were to 1) investigate a learning model on SEP to practiced by farmers in the Phitsanulok province of Thailand 2) develop an appropriate learning model on SEP for farmers in Phitsanulok province of Thailand and 3) validate the construct, validity a SEP learning model of farmers in Phitsanulok province of Thailand by using the Confirmatory Factor Analysis (CFA) models to test the hypothesis. The samples of the study were 326 farmers who participant in Phitsanulok SEP Project Provincial Office of Agricultural. Data was collected by the use of questionnaires and statistically analyzed by percentage, mean, standard

deviation, maximum, minimum, multiple regression analysis and the statistical values used in the confirmatory factor analysis were chi-square, GFI (Goodness-of-Fit-Index), AGFI (Adjusted Good- of-Fit-Index) and RMR (Root of Mean Square Residuals) in order to examine the construct validity of SEP learning model of farmers in Phitsanulok province of Thailand. The qualitative study using in-depth interviews with 18 model farmers in Phitsanulok and focus group discussion with the officer from 14 SEP extension agencies. The total key informants were 28 persons that were selected 2 persons from each agency.

From research findings, it was found that the SEP learning model of farmers in Phitsanulok consisted of 5 components included 1) the context and background of farmers 2) the SEP content 3) the SEP learning process 4) the component supporting learning of farmers and 5) the SEP learning output. The four components that were the context and background of farmer in the attitude aspect, the content of SEP, the learning process and the component and supporting factor of learning had an significance influences to the fifth component that was the SEP learning output of farmer. In particularly, the result of this research leads to the component that was an impact factor for farmers' learning with statistical significance. All of SEP's components learning model were the important component in SEP learning for farmers and the component on learning process of farmers had the most influenced on SEP learning which mean the learning of farmers depend on the developed of learning process for farmers. The second influenced component was the component and supporting factors of farmers learning because the government sector must support practically and continuously in both manpower and budgets. The research also found that the content of SEP was important at the same level as the attitude of farmers on

the component and background of farmers. In details, the most SEP knowledge that was understood and implemented by farmers was the reasonableness and knowledge conditions because the content of both components were simple and able to give example as an activity obviously and farmers should aware of the religion instruction seriously in order to apply SEP into practice.

The suggestion of this research was the extension for farmers in learning SEP should considered the learning principal and the guideline in learning management step by step. The SEP extension agencies for farmers should select the model farmer who applied SEP and established SEP learning center in each district in order for farmers to exchange and educate direct experience among farmers in local area. The government agency should support practically and continuously by assign as a country policy continually to support the extension officer in disseminate SEP objectively. There should also emphasize on transform the SEP concept into an agricultural activity obviously with the cooperative learning among farmers, between farmers and extension officer and between farmers and supporting agency in policy development. Then, farmers would learn as the experience learning that was dynamic self-learning.